

درس اول

جلسه‌ی اول

یادآوری:

وَذَكْرُ فِيَنَ الدِّكْرِيَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

یادآوری کن که یادآوری برای مؤمنان سودمند است.

سوره‌ی ذاریات، آیه‌ی ۵۵

دانشآموزان عزیز! ورود شما را به کلاس چهارم تبریک می‌گوییم. امید است امسال نیز با توکل بر خدا و همت و علاقه‌ی بیشتر، بتوانید قرآن کریم را بهتر بیاموزید و در عمل به سخنان زیبای آن، موفق شوید. به یاد داشته باشید خواندن روزانه‌ی قرآن، کلید اصلی انس دانمی شما با قرآن کریم است.

◀ در این جلسه برای یادآوری آموخته‌های قبلی، تمرین‌های زیر را انجام می‌دهیم.

۱- این کلمات قرآنی را با دقیقت در **حرکات** آن‌ها بخوانید.

أُذْنَ
اوذينا
أَجَادِلُونَنِي

۲- **حروف ساکن**، همراه با حرکت قبل از خود خوانده می‌شود. این کلمات را بخوانید.

أَمْهِلْهُمْ
يَخْلُقُونَ
يُبَذِّرُونَكُمْ

۳- **حروف دارای تشدید**، دو بار خوانده می‌شود، یک بار با حرکت قبل از خود و بار دوم با حرکت خودش؛ مانند :

كُلُّ ← كُلُّ
لَمّا ← لَمّا
إِنّى ← إِنّى

اکنون این کلمات را بخوانید.

رَبِّ
قَرْرِي
يَظْلِنُونَ
يَذَّكَّرُ

۴- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت به **تنوین** بخوانید.

أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ   حَتَّمًا مَقْضِيًّا   بِهَدِيَّةٍ   رِزْقٌ كَرِيمٌ

۵- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت در **صدای «ه»، «هـ»** بخوانید.

عَبْدَهُ،   لَنْ أُرْسِلَهُ،   بِرَسُولِهِ،   عِنْدَ رَبِّهِ،   أَجْرُهُ،

۶- در کلمات قرآنی زیر برخی از حروف **ناخوانا** هستند. با دقت در حروف ناخوانا، این کلمات را بخوانید.

- یاء زیر الف کوچک (ئ) : إِلَى   عَلَى   تَرَى   ئِجْرَى   تَوَلَّى

- الف بعد از واو آخر (وا) : قَالَا   رُدُّوا   ءامَنُوا   تَوَاصَوَا

- واو پایه‌ی همزه (ؤ) : مُؤْمِنِينَ   يُؤَاخِذُ   عَطَاؤُنَا

- یاء پایه‌ی همزه (ئ) : قُرْئَيْ   إِمْرِئٍ   يُبَدِّئُ   هَيْيَ

- الف بعد از تنوین (ـ) : قَوْلًا   كَرِيمًا   غَفُورًا

- یاء بعد از تنوین فتحه (ـئ) : هُدَى   فَتَّى   مُسَمَّى

۷- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت در **اتصالات** بخوانید.

فَاعْلَمْ   وَالْفَجْرِ   فَاسْتَقِمْ   إِذَا اتَّسَقَ

مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ   فَاتَّقُوا اللَّهَ

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا

جلسه‌ی دوم

دانشآموزان عزیز! برای آشنایی بیشتر شما با قرآن کریم، برخی از آیات کتاب درسی به صورت ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و نیازی به حفظ آن‌ها نیست. در بخشی از تمرین‌های این کتاب و نیز در کتاب‌های سال‌های آینده با روش صحیح فهم معنای آیات قرآن بیشتر آشنا خواهید شد.

نمایز در قرآن

این آیات را با نشان دادن خط بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ**

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۱ و ۲
به راستی که رستگار شدند مؤمنان. آنان که در نمازشان خاشع و فروتن هستند.

۲- **وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ**

سوره‌ی عنکبوت، آیه‌ی ۴۵
و نماز بخوان زیرا نماز (انسان را) از رشتی‌ها و گناه بازمی‌دارد.

۳- **رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي**

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۰
پروردگارا من و فرزندانم را از نمازگزاران قرار بده.

۴- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءامَنُوا إِذَا نُودِي لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ**

ای کسانی که ایمان آوردید وقتی که برای نماز جمعه فرا خوانده شدید،

فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ

سوره‌ی جمعه، آیه‌ی ۹
به سوی یاد خدا (نماز) بنشایید.

بیام قرآنی

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
پروردگارا من و پدر و مادرم و مؤمنان را بیامزز،

يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

در روزی که به حساب مردم رسیدگی می شود. (یعنی روز قیامت)

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۱

حساب : ...

یَوْم : ...

مُؤْمِنِينَ : ...

رَبَّنا : ...

چه خوب است با خواندن این دعای زیبای قرآنی در قنوت نمازهای خود،
برای خودمان و پدر و مادر عزیزمان دعا کنیم.

همان‌طورکه می‌دانید صداهای آبی در آخر سطر، به هنگام وقف خوانده نمی‌شود. از این پس، این صداها معمولی (یا توپر) نوشته شده است، ولی هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول: خوب است عبارات و آیات جلسه‌ی قبل را یک بار دیگر بخوانید و در آخر هرسطر، وقف کنید.

تمرین دوم: این آیات را که درباره‌ی اهمیت نماز است، بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- و أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ إِأْتُوا الرِّزْكَاهَ وَ ارْكَعُوا مَعَ الرِّاكِعِينَ

و نماز بخوانید و زکات بدھید و با رکوع کنندگان (در نماز جماعت) رکوع کنید. سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۴۲

۲- يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَ أُمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَ انْهِ عَنِ الْمُنْكَرِ

ای فرزندم بريا دار نماز را وامر کن به کار خوب ونهی کن از کار بد. سوره‌ی لقمان، آیه‌ی ۱۷

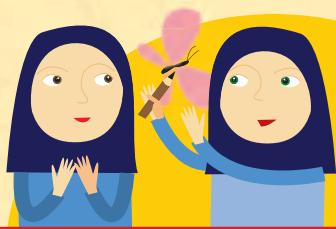
۳- قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايَ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

بگو : قطعاً نماز من و همه‌ی عبادات من و زندگی من و مرگ من برای خداست که پروردگار

سوره‌ی آنعام، آیه‌ی ۱۶۲

دانشآموزان عزیز! تمرین‌های «کار در کلاس» را به کمک همکلاسی خود و با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و دانسته‌های قبلی خود پاسخ دهید. در صورت نیاز می‌توانید به فهرست کلمات پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

کار در کلاس

◀ **تمرین اول:** معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- ☐ پروردگار	۲- ☐ خدا	۳- ☐ آلله :
۴- ☐ رَبّ :	۵- ☐ نماز	۶- ☐ رَبّ :
۷- ☐ روزه	۸- ☐ صَلَة :	۹- ☐ پیامبر
۱۰- ☐ جهانیان	۱۱- ☐ رسُول :	۱۲- ☐ دانشمندان

◀ **تمرین دوم:** این ترکیب‌ها و عبارت‌های قرآنی را بخوانید و معنای آن‌ها را کامل کنید.

۱- بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

* ... ... به نام

۲- رَبِّ الْعَالَمِينَ

... ...

۳- رَسُولُ اللَّهِ

... ...

۴- يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ

ای فرزندم، به پا دار ... را

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله:

بیترین شما کسی است که قرآن را بیاموزد و به دیگران نیز آموزش دهد.*

قطره
اما
دریا

تمرین اول

آیات جلسه‌ی اول و دوم این درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید که در حالت وقف، حرکت آخر عبارت را نخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و دور حرکتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۳۸

۱- حافظوا عَلَى الصَّلَواتِ

سوره‌ی آنعام، آیه‌ی ۷۲

۲- وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوهُ

سوره‌ی آنعام، آیه‌ی ۹۲

۳- وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

سوره‌ی إسراء، آیه‌ی ۷۸

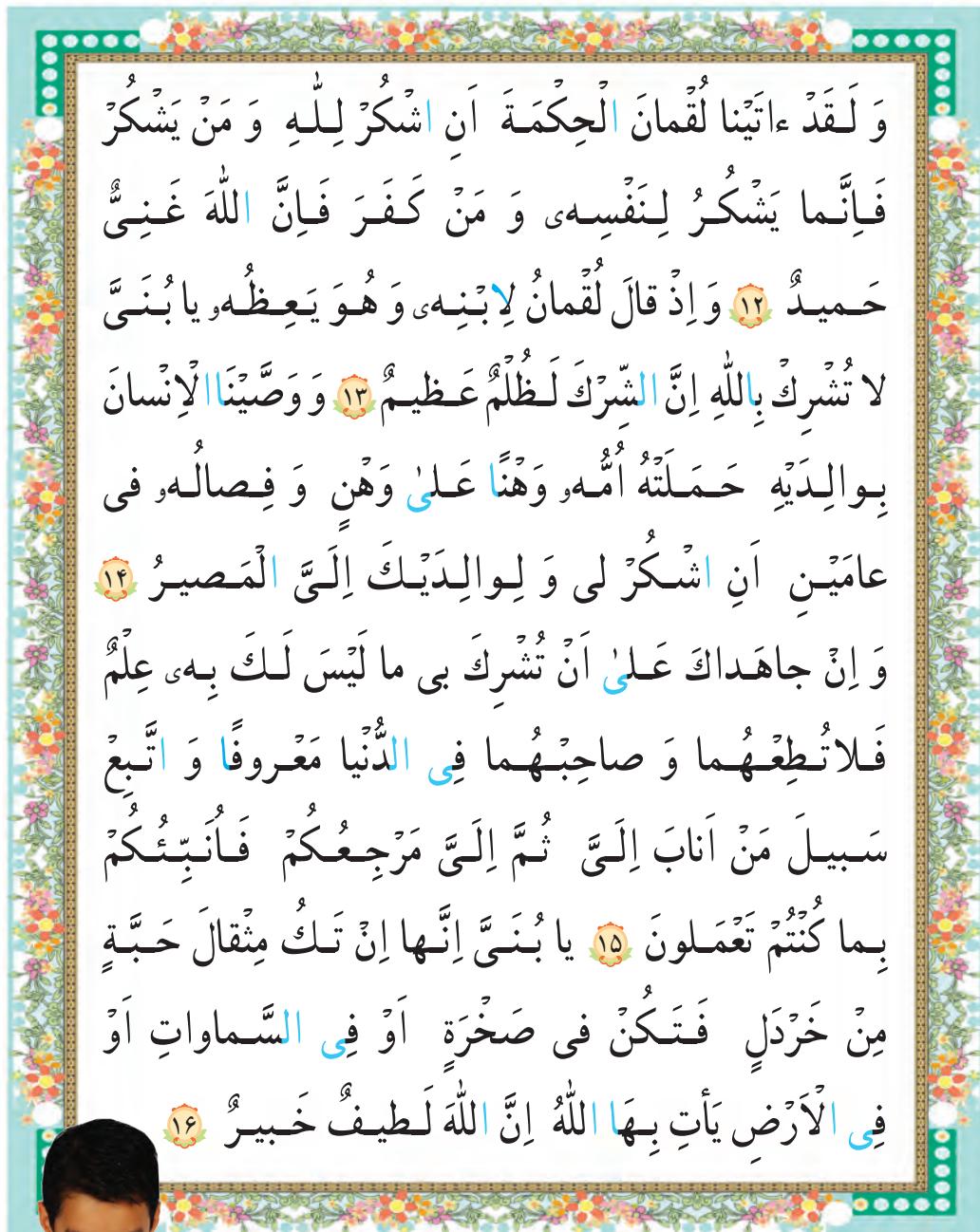
۴- أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسِقِ اللَّيْلِ

تمرین سوم

در عبارات تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به ساکن یا تشدید بعد از آن وصل کنید.

(مانند شماره‌ی ۱)

خواندن روزانه‌ی قرآن

فعالیت

همان طور که هر روز نماز می‌خوانیم،
چه خوب است هر روز مقداری قرآن نیز بخوانیم.
هر روز مقداری از آیات ۱۶ تا ۱۲ سوره‌ی لقمان را
بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو (کتاب گویا یا
نوار) بخوانید.

